

10. Договір дарування: Роз'яснення Мін'юсту України від 16.03.2011. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0021323>— 11

11. Христенко Н.Ю. Право спільної сумісної власності фізичних осіб [Текст] : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Христенко Надія Юріївна . НДІ приватного права і підприємництва Академії правових наук України. — К., 2006. — 20 с. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://avtoreferat.net/content/view/2063/45/>

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ

Лебедєва Юлія Леонідівна

студент-спеціаліст юридичного факультету

Харківського національного університету

імені В.Н. Каразіна

e-mail: julia3047@rambler.ru

Ключові слова: адміністративна відповідальність, посадова особа, підстави та правове регулювання адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність – це застосування до осіб, які вчинили адміністративні проступки, адміністративних стягнень, що тягнуть для цих осіб обтяжливі наслідки майнового, морального, особистісного чи іншого характеру і накладаються уповноваженими на те органами чи посадовими особами на підставах і у порядку, встановлених нормами адміністративного права.

Основні ознаки адміністративної відповідальності полягають у тому, що вона: є засобом охорони встановленого державою порядку; нормативно визначена і полягає в застосуванні(реалізації) правових норм; є наслідком винного антигромадянського діяння; супроводжується державним і громадським осудом правопорушника і вчиненого ним діяння; пов'язана з примусом, з негативними для правопорушника наслідками (морального або матеріального характеру), який він має зазнати; реалізується у відповідних процесуальних формах.

Суб'єктів адміністративної відповідальності, як виду адміністративних правовідносин слід відрізняти від суб'єктів адміністративного права в цілому.

Найбільш поширене виділення таких основних видів суб'єктів адміністративної відповідальності: загальні та спеціальні.

Загальним суб'єктом адміністративної відповідальності є осудні фізичні особи, яким на момент вчинення адміністративного правопорушення виповнилось 16 років (ст.12 КпАП).

Крім загальних ознак, у конкретних складах адміністративних правопорушень суб'єкт може характеризуватися ще й додатковими, специфічними властивостями. Такі суб'єкти називаються спеціальними. До них можна віднести посадових осіб, водіїв, керівників, капітанів суден, батьків, військовозобов'язаних тощо. У деяких статтях КпАП спеціальний суб'єкт не називається, хоча мається на увазі.

Спеціальні ознаки детермінуються і нормативно закріплюються з метою диференціації відповідальності різних категорій осіб, забезпечення справедливої правової оцінки їх неправомірних дій. Вони фіксуються у статтях Особливої частини КУпАП і впливають на кваліфікацію правопорушення.

Ст. 2 ЗУ «Про державну службу» дає визначення посади та посадової особи.

Посада - це визначена структурою і штатним розписом первинна структурна одиниця державного органу та його апарату, на яку покладено встановлене нормативними актами коло службових повноважень.

Посадовими особами відповідно до цього Закону вважаються керівники та заступники керівників державних органів та їх апарату, інші державні службовці, на яких законами або іншими нормативними актами покладено здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій.

Державне управління — це управління персоналом державної служби, а також суспільними сферами (економікою, правовим процесом, соціальним забезпеченням, культурою), суспільними групами, організаціями та інститутами. У широкому розумінні поняття "державне управління" поширюється на всі три гілки влади — законодавчу, виконавчу і судову, а у вузькому — тільки на виконавчу.

Державне управління на відміну від приватного є масштабнішим і різноманітнішим, поширюється на сфери, які не можуть бути об'єктом ринкових відносин (оборона і національна безпека) і зазнає значно більшого впливу різноманітних суспільних чинників при прийнятті рішень.

Підставою для адміністративної відповідальності посадових осіб є порушення загальнообов'язкових правил, передбачених законами України прямої дії, іншими нормативними актами, якщо дотримання цих правил визначено за посадовий обов'язок державного службовця. Підставою для адміністративної відповідальності службовців є діяння, яке водночас може бути як адміністративною, так і посадовою провиною.

До державних службовців застосовуються лише два види адміністративних покарань — попередження і штрафи, які накладаються суб'єктами функціональної влади (представниками влади, посадовими особами контролюючих органів).

Посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з недотриманням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків.

Адміністративна відповідальність застосовується органами або посадовими особами, з якими порушник не пов'язаний відносинами підлеглості по роботі чи по службі (наприклад: судьями, державними інспекторами з охорони праці, інспекторами державної протипожежної служби, головними санітарними лікарями та ін.).

На сьогодні актуальною як в теоретичному, так і практичному аспекті видається проблема розмежування дисциплінарної та адміністративної відповідальності державних службовців. Чинне законодавство теоретично допускає можливість застосування до державного службовця дисциплінарного та адміністративного стягнення покарання за фактично один і той само проступок, що суперечить загальному принципу справедливості юридичної відповідальності і неможливості подвійного стягнення за одне і те саме правопорушення.

Пропонують удосконалити особливості спеціальних ознак суб'єктів адміністративної відповідальності в сфері державного управління так: 1) властиві чітко визначеним категоріям громадян; 2) визначають їх правовий статус; 3) не обмежені в просторі; 4) характеризуються в часі як такі, що виникають після прийняття індивідуальних актів управління або інших юридично значущих дій повноважних органів та зникають після їх скасування (тобто динамічніші за загальні); 5) у статтях особливої частини КУпАП визначаються як кваліфікуючі ознаки; 6) закріплюються законодавцем з метою диференціації відповідальності різних категорій осіб.

Система адміністративних стягнень закріплена чинним законодавством не досконала і потребує доповнення ще одним видом адміністративного стягнення — звільнення з посади та заборона займати посади державного службовця. Тобто ст.24 КУпАП необхідно доповнити словами такого змісту: "звільнення посадової особи; заборона займати посади державного службовця" і визначити такі стягнення за певні правопорушення в сфері державного управління.

Пропонується класифікувати правопорушення в сфері державного управління в окрему главу, куди включити і корупційні діяння, а за основу формування цієї глави визначити суб'єкт правопорушення – посадову особу, адже вчинення правопорушення посадовою особою вже є посяганням на державне управління, що зумовлюється морально-етичними вимогами до посадовця.

Науковий керівник:, к.ю.н., доц. Гришина Н.В.

СТАНОВЛЕННЯ ПРАВА ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Левчук Станіслав Сергійович
студент III курсу юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна
e-mail: stasleva92@gmail.com

Ключові слова: війни, історія, міжнародне гуманітарне право, захист.

Скільки на політичній мапі світу існують держави, стільки існують і війни. Недарма історію людства називають історією війн, варто лише взяти до уваги той факт, що більш ніж із 3400 років писаної історії лише 250 були мирними.

На жаль, за минулі десятиліття виникли нові види збройних конфліктів, часто гострі й дуже жорстокі, які характеризуються локальністю, обмеженим контингентом військ та участю в них мирного населення.

Цифри говорять самі за себе: з часів закінчення Другої світової війни мало місце близько 150 війн та локальних збройних конфліктів, в яких загинуло близько 20 млн. людей. Тільки у 80-х роках на Землі палахкотіло полум'я 22 війн, 85% їх жертв склало цивільне населення [1].

Війни, як засіб вирішення міждержавних протиріч і задоволення апетитів окремих держав та народів, є об'єктивним явищем, боротьба з яким власне є боротьбою проти людською природи. Карл Клаузевіц, прусський військовий теоретик, у своєму трактаті «Про війну» писав наступне: «Війна — це продовження політики іншими засобами. Війна – це не тільки політичний акт, але і справжнє знаряддя політики, продовження політичних відносин, що здійснюється іншими засобами» [2, с. 15].

Саме тому першочерговим завданням учасників війн є їх гуманізація, зменшення їх шкідливого впливу, а також недопущення страждань мирного населення. Так виникли окремі принципи та норми, що відносяться до міжнародного права, які застосовуються в період збройних конфліктів і визначають припустимість засобів і методів ведення збройних конфліктів, забезпечують захист їхніх жертв, встановлюють взаємовідносини між державами, що воюють, і такими, що не воюють тощо [3, с. 295]. Таким чином ці норми та принципи сформували окрему галузь міжнародного права – право збройних конфліктів. Часом в літературі можна зустріти й іншу назву – міжнародне гуманітарне право, яке в свою чергу складається із «права Гааги» та «права Женеви».

Термін «міжнародне гуманітарне право» вперше був запропонований в 50-х рр. ХХ ст. відомим швейцарським юристом Жаном Пікте і за порівняно невеликий період отримав широке поширення і визнання спочатку в публіцистиці, в юридичній літературі, а потім увійшов в назву Женевської дипломатичної конференції (1974-1977) з питань про підтвердження і розвитку міжнародного гуманітарного права, що застосовується в період збройних конфліктів [4].

Формування права збройних конфліктів почалось разом зі становленням перших стародавніх держав.